

په ۲۰۲۱ کال د زرگونو ملکي افغانانو د وژل کیدو او ټپي کیدو د مخنيوي لپاره د تاوتریخوالي پای ته رسولو ته اړتیا ده - د

ملگرو ملتونو رپوټ

کابل، د ۲۰۲۱ کال د اپریل ۱۴ مه - په افغان جگړه کې ملکي وگړو ته په پراخه کچه زیان اوښتل دوام لري او یوناما موندلې چې د ۲۰۲۱ کال په لومړیو دريو میاشتو کې د وژل شویو او ټپي شویو ملکيانو کچه د تیرکال ورته مودې پرتله لوړه ده.

په وسله واله جگړه کې د ملکي وگړو د خوندیتوب د ۲۰۲۱ کال د لومړۍ ربعي رپوټ چې نن خپور شو ۱۷۸۳ ملکي مرگ ژوبله (۵۷۳ وژل شوي او ۱۲۱۰ ټپیان) ثبت کړيدي، چې د تیرکال ورته مودې پرتله ۲۹ په سلو کې لوړوالی ښيي.

ځانگړي اندیښنه د ۲۰۲۰ کال د لومړۍ ربعي پرتله د ښځو په مرگ ژوبله کې د ۳۷ په سلو کې زیاتوالي او د ماشومانو په تلفاتو کې ۲۳ په سلو کې زیاتوالی په اړه ده.

افغانستان لپاره د ملگرو ملتونو ځانگړي استازې دبیرا لاینز وویل: "دملکي افغانانو په خاص ډول د ښځو او ماشومانو وژل کیدل او ټپي کیدل ډیره خواشینونکي ده. زه له ښکیلو اړخونو غواړم چې د مخنيوي لپاره په بیره یوه لاره پیدا کړي".

د ۲۰۲۰ کال په سپټمبر میاشت کې د افغانستان د سولې د خبرو اترو له پیل وروسته د ملکيانو د وضعیت د ښه کیدو په اړه هیلي را پیدا شوي. خو د ۲۰۲۰ کال له اکتوبر د ۲۰۲۱ کال د مارچ ترمنځ شپږو میاشتو کې، تر هغه د وړاندې کال د ورته مودې پرتله یوناما د ۳۸ په سلو کې ملکي تلفاتو لوړوالی ثبت کړیدی. دیادولو وړ ده چې د ۲۰۲۰ کال په فبرورۍ کې دواړو د افغانستان حکومتي ځواکونو او طالبانو د تاوتریخوالي پر یوې اونی کموالي موافقه وکړه، چې په ډاگه یې کړه سیاسي ژمنتیا کولی شي د افغانانو ژوند وژغوري. خو له بده مرغه دافغانستان دسولې دڅېرو اترو له پیل راهیسي دتاوتریخوالي پر کوم بل کموالي موافقه ونشوه.

دملگرو ملتونو ځانگړي استازې چې د یوناما مشره هم ده وویل: "د سولې له هر ممکن فرصت څخه باید گټه پورته شي. که په عاجله توگه د تاوتریخوالي کچه را ټیټه نشي، د زرگونو ملکي افغانانو وژنه به د خپلو نورو افغانانو لخوا د ۲۰۲۱ کال په اوږدو کې دوام ومومي".

د ۲۰۲۱ کال په لومړۍ ربع کې د ملکي تلفاتو ددعمومي زیاتوالي عوامل تردیره د تیرکال د وروستیو په څیرد ځمکنیو جگړو، ځای پرځای شویو چاودیدونکو توکو او هدفی وژنو کې زیاتوالی وو.

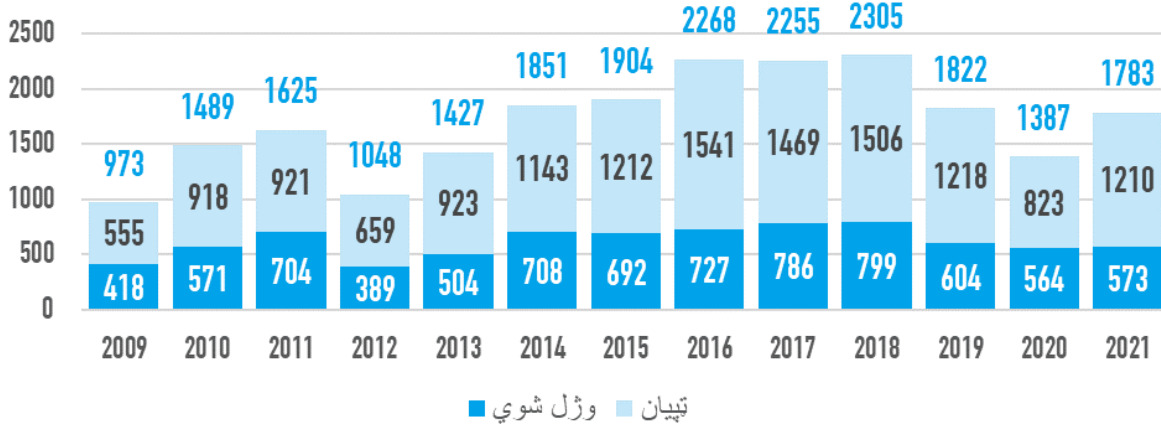
د ۲۰۲۱ کال په لومړیو دريو میاشتو کې یوځل بیا د ډبرو ملکي تلفاتو (۶۱ په سلو کې) مسولیت حکومت مخالفو وسله والو ته ور اوړي، په داسې حال کې چې حکومت پلوي ځواکونه د ټولو ملکي تلفاتو د تقریباً څه باندې څلورمې برخې (۲۷ په سلو) لامل شويدي.

د ۲۰۲۰ کار د لومړۍ ربعي په پرتله یوناما د ۲۰۲۱ کار د لومړیو دريو میاشتو په اوږدو کې د ملکي تلفاتو په شمیر کې زیاتوالی ثبت کړی چې دواړو افغان ملي پوځ ته او طالبانو ته راجع شوی چې دټولو ملکي تلفاتو د ۴۳ نیم په سلو کې مسولیت طالبانو او د ۱۷ په سلو کې مسولیت افغان ملي پوځ ته ور گرځي.

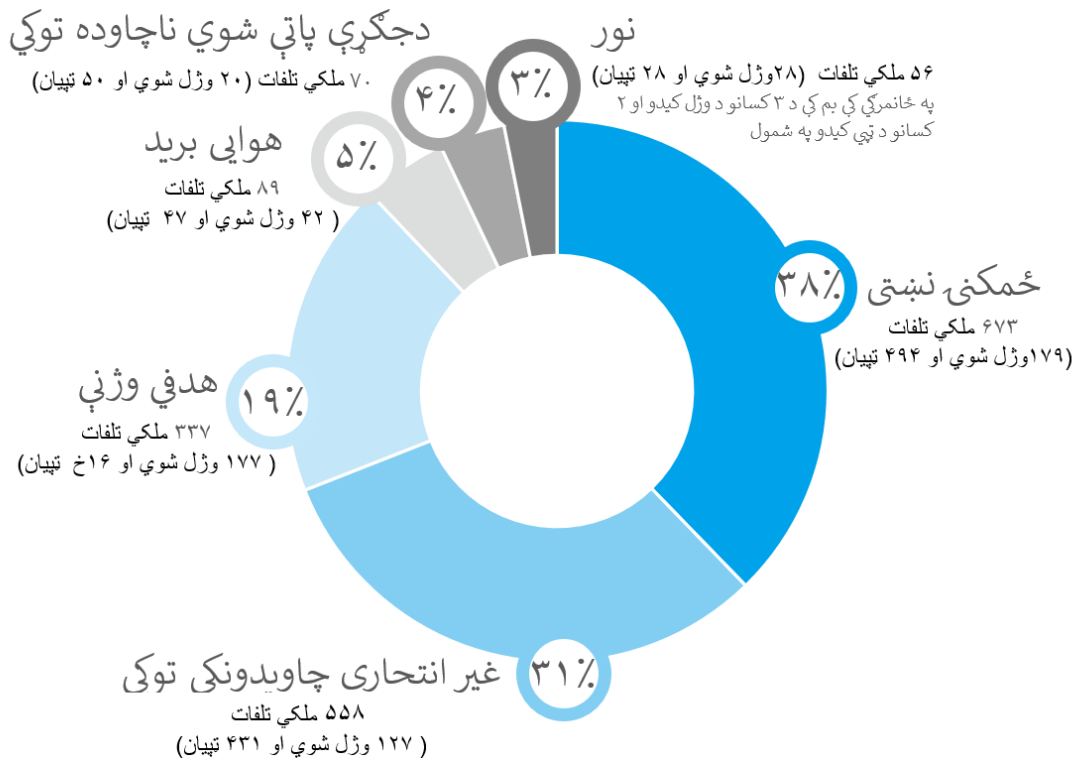
وژل شوي او تپيان شوي ملکيان

۱ جنوري څخه تر ۳۱ مارچ پورې ۲۰۰۹ - ۲۰۲۱

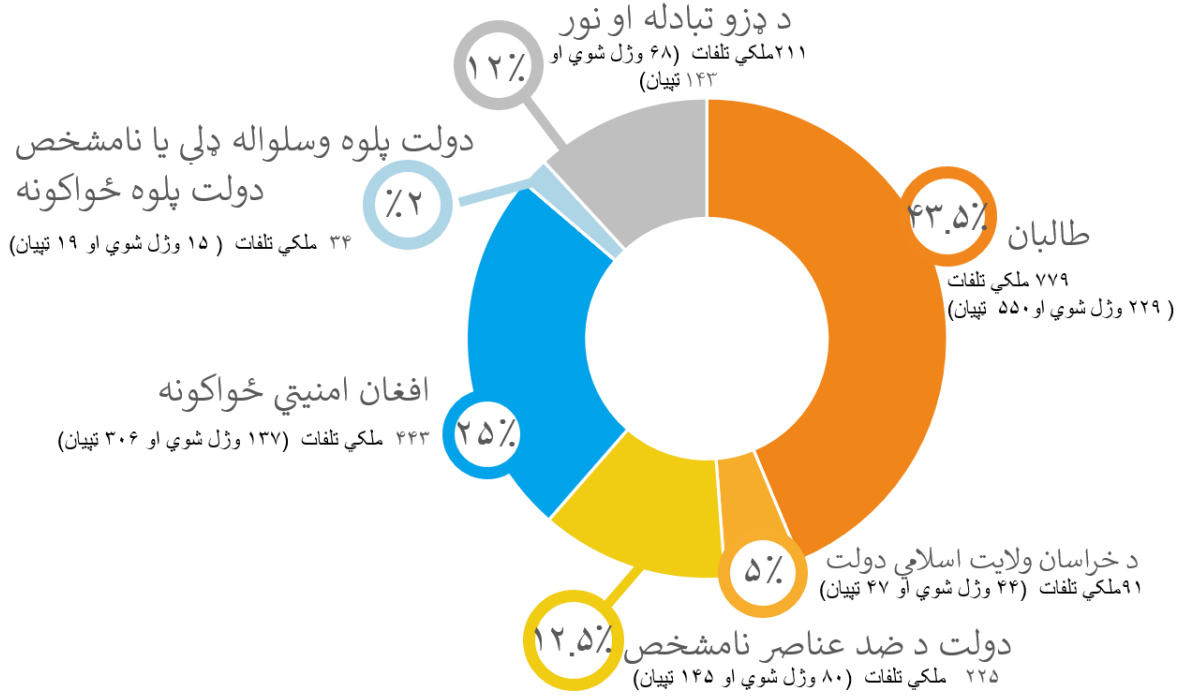
د پېښو د نوعیت په اساس ملکي تلفات

۱ جنوري - ۳۱ مارچ ۲۰۲۱

د بنکېلو ډلو لخوا په وسله واله جگړه کې ملکي تلفات
۱ جنوري – ۳۱ مارچ ۲۰۲۱

رپوټ دلته ولولئ:

<https://unama.unmissions.org/protection-of-civilians-reports>

یوناما د افغانستان له خلکو او حکومت څخه سولې او ثبات ته د رسېدو لپاره ملاتړ کوي. د سیاسي ماموریت په توګه له خپل ماموریت سره سم، یوناما د شخړې مخنیوی او حل، د ونډې اخیستنې د زیاتېدو او ټولنیز یووالي او همدارنګه د سیمه ییزو همکاريو د پیاوړتیا ملاتړ کوي. دا ماموریت د اغیزمنې حکومتدارۍ ملاتړ کوي، ملي مالکیت او حساب ورکونکو بنسټونو ته چې بشري حقونو ته د درناوي پر بنسټ جوړ شوي، ملاتړ کوي. یوناما د استقلالیت، بې پرې والي او یوالي د اصل په پام کې نیولو سره د دیپلماتیکو اقداماتو په ګډون د شخړو د زیاتېدو او پراخېدو مخنیوي په موخه، د ښه نیت چارې او نور کلیدي خدمتونه برابروي. دا ماموریت د افغانانو پرمختګ او بشري لومړیتوبونو لپاره نړیوالې مرستې همغږي کوي.